

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کتب قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۲۹۹

شنبه ۱۴ دی ماه ۱۳۳۱

سال هشتم

شماره مسلسل ۵۲

روز هفدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه

۷ دی ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب

- ۱ - طرح صورت مجلس
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: اخگر - مهندس غروی - مدرس -
- ۳ - معرفی آقای فریب ب معاونت وزارت دارائی بوسیله آقای وزیر دارائی
- ۴ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع بتعلیق مجازات
- ۵ - اعلام تصویب صورت جلسات دوم و چهارم دیماه ۱۳۳۱
- ۶ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات
- ۷ - تقدیم و تصویب طرح دو فوری راجع با اجازه پرداخت حقوق و هزینه
- ۸ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات
- ۹ - تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و سی و پنج دقیقه صبح بریاست آقای محمد ذوالفقاری (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱) طرح صورت مجلس (نایب رئیس) - جلسه رسمی است
 بن جلسه پیش قرائت میشود (بوسیله آقای معتمد دماوندی (منشی) بشرح زیر قرائت شد)
 غائبین با اجازه آقایان: صرف ازاده - دکتر ملکلی - محمد ذوالفقاری - غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر امامی - محمد حسین قشقائی - دادور - شاپوری - میلانی - زهری - مشار - پارسا - دیرآمدگان با اجازه - آقایان: امامی - اهری - ۵۰ دقیقه - بهادری - ۵۰ دقیقه - دکتر فاخر - ۵۰ دقیقه - دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: مجدزاده - ۱۵ دقیقه - خسرو قشقائی - ۱۵ دقیقه - شبستری - ۲۰ دقیقه - دکتر کیان - ۳۰ دقیقه

بانتخابات قانونی شهرداری تهران و آبادان کسایر نقاط که تقدیم مقام ریاست میکنم
نایب رئیس - آقای قنات آبادی
قنات آبادی - بنده در آن جلسه پیش عرض کرده بودم که آقای دکتر فلاح و فؤاد روحانی بابعضی آقایان تماس گرفته اند اسم فؤاد روحانی در صورت مجلس قید نشده است
نایب رئیس - تصحیح میشود بصورت جلسه دیگر اعتراضی هست؟ آقای گنجی
گنجی - بنده راجع بصورت جلسه اعتراضی ندارم سؤالی است از وزارت دارائی راجع بعوارض قند و شکر که اخیراً ملغی شده واز تبریز تعقیب میکنند تقدیم مقام ریاست میکنم که دستور بفرمایند مطرح شود.
نایب رئیس - آقایان مراقب باشند که سؤالات خود را در ضمن دستور تقدیم نمایند دیگر نسبت بصورت جلسه اعتراضی نیست؟ (گفته شد خیر) چون عده کافی برای رای نیست تصویب آن موکول به بعد میشود

(۲) بیانات قبل از دستور آقایان: اخگر - مهندس غروی - مدرس - منصف)
نایب رئیس - عده ای از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته اند آقای اخگر بفرمائید
اخگر - این جانب از موافقین جدی دولت هستم و منظور از غرضی که میکنم اعتراض نیست بلکه تذکر دوستانه بدولت ملی کنونی است و انتظار بذل توجه فوری و کامل دارم.
 ۱ - در تاریخ ۲۹-۳-۱۳۳۱ در حوزه انتخابیه این جانب وقایع خونینی رخ داد که بر اثر گرفتاری های اخیر موفق نشدم راجع به آن در مجلس صحبت کنم ولی در موقع خود جریان را کتباً با اطلاع جناب آقای نخست وزیر رساندم و فتح الله حیات داودی

شهاب خسروانی ۵۰ دقیقه - امیر افشار ۵۰ دقیقه - تولیت ۵۰ دقیقه
 غائب در رای - آقای دکتر مصباح زاده
نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس اعتراضی هست؟ آقای کهبید
کهبید - در جلسه گذشته در ابتدای جلسه بنده عرض کرده بودم که يك سؤال بسیار مهمی است که تقریباً ۳ میلیون لیره بضرر کشور تمام شده در ضمن يك سؤالی است راجع بسوء استفاده هائی که دب معاملت مینج شده است و تقدیم مقام ریاست کردم و استدعا کردم که چون خیلی مهم است قرائت شود حالا هم همین استدعا دارم نامه ای هم رسیده است از کرج راجع باظهار قدرتانی از رئیس بهداری آنجا آقای دکتر مجلسی که تقدیم میکنند و استدعا میکنم اگر ممکن است سؤال قرائت شود.
نایب رئیس - در موقع قرائت می شود.
نایب رئیس - عرض کنم در ضمن اسامی آقایان غائبین آقای مشار راجع غائبین بی اجازه نوشته اند و حال آنکه اطلاع دارند که ایشان بشدت مریض هستند (صحیح است) ضمناً دوتا تلگراف هم از کرمانشاه رسیده که برای کسالت حضرت آیت الله کاشانی جلسه دعا تشکیل داده اند و بعنوان مجلس است که تقدیم میکنم و یکی هم راجع به تقاضای عده زیادی است از اهالی کرمانشاه راجع بتصویب لایحه منع مسکرات که همین طور بلا تکلیف مانده است استدعا میکنم که هیأت رئیسه تجدید نظری بکنند بلکه این لایحه ... (خسرو قشقائی) در مجلس که رای دادند در سنا مانده است (در هر صورت تقاضای اجرای این لایحه را دارند)

نایب رئیس - آقای خسرو قشقائی
خسرو قشقائی - بنده يك سؤال از آقای وزیر کشور کرده بودم راجع

موضوع مذاکرات مشروح پنجاه و دومین جلسه از دوره هفدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

و خان علی برادر او که سالهاست بپرداخت رشوه وسیله بعضی از مأمورین بطریق مختلف تقویت شده و هر ماه میلیونها ریال قاچاق می کنند با همکاری بعضی از مأمورین در بوشهر فاجعه ای بوجود آوردند که در تاریخ کمتر نظیر دارد.

فتح اللهی که قبل از شهر یور تقاضای استخدام در اداره آمار شیراز نموده و حاضر شده بود باماهی ۲۵۰۰ ریال مستخدم آن اداره بشود بر اثر رشوه خواری بعضی از مأمورین امروز صاحب میلیونها تومان ثروت شده موفق بخریداری عده ای از مأمورین گذشته از هیچ جنایاتی روگردان نیست چنان که بعد از شهر یور از تشنج کشور استفاده نموده تقاضای ثبت املاک آن منطقه را که خالصه و حقاً و قانوناً متعلق بدولت است کرده منتها رئیس دارائی وقت که عنصر وظیفه شناسی بوده باین تقاضا اعتراض کرده ولی حیات داویدها با وسایل متقلبانه بیرونده را از کد گذاشته بنام مالک بر جان و مال رعایا مسلط گشته هر نوع تحمیلی بآنها کرده و میکنند. امسال بر اثر ورزش نسیم آزادی رعایا که از جور و ستم آنهاستوه آمده بودند اعلام کردند که آنها را مالک نشناخته ملک را متعلق بدولت می دانند و اگر باید مالیاتی بدهند بصاحب و مالک اصلی خواهند داد نه بخوانین خائن. مطلب را به قوامی فرماندار سود طلب احاله نمودند فرماندار نیز بجای این که در يك امر حقوقی دخالت نکرده مسئله را به دادگاه احاله دهد کمیسیون تشکیل داده به حل می رود.

در قریه شول رعایای آن قریه و قراء کلرو کمالی مجتمع شده مدارک غیر قابل انکاری بفرماندار ارائه می دهند اما فرماندار بی تجربه سابق بوشهر باین که مالکیت خوانین معزز نیست و در قریه مالکیت هم در دست ندارند و دولت خود معترض ثبت آن اراضی است تحت تاثیر واقع و بفتح آنها رأی داده بزاند امری دستور می دهد خرمن هارا توقیف و بهره مالکانه را اخذ و بخوانین تحویل دهد و بلافاصله توسطه ای ترتیب داده عده ای سرباز بقریه شول می فرستند و رعایای بدبخت و بیگناه را بتفتنک و مسلسل می بندند که منجر بقتل و جرح عده زیادی از رعایا و قتل ۲ نفر از سربازان میگرددند.

برای دریافت در حدود ۴۰۰۰ تومان بهره موهم مالکانه اراضی و املاکی که متعلق بخود دولت است مأمورین چندین برابر این رقم هزینه سفر ایاب و ذهاب می گیرند آنوقت سربازان همان دولت بحمايت خان خائن و وطن فروش بمحل رفته رعایای بیچاره را هدف گلوله تفتنک و مسلسل کرده اند.

خون افراد ملت ایران بسیار گرانبها است و حیات مردم باز بچه نیست که هر روز بنابین و موس این و آن تپا شود این خان خائن میلیون ریال با قمار و اشراف خودش

طبق سندی که سپرده بمالیه این مملکت فقیر مدیون است و چند سال است که از پرداخت آن خودداری و استنکاف میکنند و مأمورین بعنوان اینکه بصالحیت مقتضی ثبت از انجام وظایف خود شانه خالی میکنند ولی بمحض اینکه خان بخواهد ضرب شخصی بر عیالانشان بدهد و قدرت معدوم شده خود را تجدید نماید مأمورین دولت بحمايت او برخیزند و گروه کثیری را در خاک و خون قلعطنده اطفالشان را بی سر پرست و خانه شان را بر سرشان کوبیده بقیه را بکوه و بیابان آواره کنند که دیگر کسی جرئت نکند بمنافع خوانین آنجا لطمه وارد آورد.

در پشت این واقعه شوم باز هم خانعلی حیات داودی خائن عده ای سرباز برداشته به لیرای رفته مشغول غارت مردم شده. از دولت ملی جناب آقای دکترم مصدق انتظار دارم دستور فرمایند موضوع را فوراً و دقیقاً رسیدگی و مأمورین خاطی تعقیب شده بلجام کسبختگی حیات داودی ها و امثال آنها خائنه داده شود زیرا تاریخه فساد قطع نگردد و دست عمال انگلیسی از آن صفحه کوتاه نشود تا زمانیکه خوانین بیگانه پرست حیات داود با حمایت مأمورین بر جان و مال رعایا مسلط باشند از ایس وقایع خونین و دلخراش بسیار اتفاق خواهد افتاد.

آنها که حیات داویدها و امثال آنها را رؤسای ابل و عشیره معرفی نموده حتی در دعوت های رسمی با پرچم ایلی از آنها عکس گرفته بمرآج مربوطه فرستاده اند بزرگترین خیانت را بکشور مرتکب شده اند زیرا در منطقه بوشهر اساساً ایلی وجود ندارد و همه شهر نشین یاده نشین هستند و این چند نفر یاغی طاغی را خود مأمورین دولتهای وقت برانگیخته چند قبضه تفتنک دولتی بآنها داده رسماً و علناً به دزدی و قاچاق پرداخته اند و این مترسکها را مأمورین برای سوء استفاده خود درست کرده اند که پای علم آنها سینه بزنند و بمقاصد ایران برباد ده خود نائل گردند.

در تاریخ ۱۳۴۱ ر ۲۰ مراتب مذکور به تمام معاف و ادارات رسمی اعلام و نسبت بماملین این جنایت اعلام جرم کرده ام ولی متأسفانه تا بحال اثری که مفید فایده باشد مشاهده نشده.

(در این موقع مجلس از اکثریت افتاد)

نایب رئیس - آقای اخگر تأمل بفرمائید اکثریت نیست (پس از چند لحظه اکثریت شد) بفرمائید اخگر - حیات داود مشتمل بر دو بندر دو جزیره خارک و خار کو ۳۷ قریه و قصبه و ۱۶۶۷ نفر جمعیت و دو نخله مشتمل بر ۲۴ قریه و قصبه و ۳۱۴۳ نفر جمعیت با مستثنای جمعیت دو بندر مهم گناور و روریک که دولت باهالی آنجا شکر میداده یا نمیداده برای ۱۳۶۲۸ نفر بقیه جمعیت این بلوک از قرار نفری ۵۰۰ گرم قوماه برای ۸۴۰۰ نفر

شکر بفتح الله می داده اند و او هم بدون اینکه مثالی بین رعایا توزیع کند از قرار کیلویی ۶۰ تا ۱۱۰ ریال موقمی که شکر خبلی گران بود در بازار سیاه می فروخته و تازه پول دولتی همان شکرها را هم نداده است که هیچ در جریان نهضت سال ۱۳۲۵ شکرهای گمرک بوشهر را چپاول کرده و هزاران جنایت دیگر هم مرتکب شده است حال نیز بطمع افتاده که کلبه این بلوکات را که خالصه و متعلق بدولت است بنام مالکیت ضبط کند و بادادن مبالغی رشوه بمأمورین سابق محلی قوای نظامی را بقریه شول برده بعنوان وصول بهره مالکانه رعایا را بمسلسل بسته عدنی مجروح و مقتول شده اند و حتی گروهی از آنها که فرار آقصدعزیمت بکویت و آبادان رداشتند در دریا غرق شدند.

فتح الله حیات داودی عامل جیکاک بوده هنوز هم سر سپرده و خدمتگذار انتلیجنت سرویس است و روانیست که دوبندر ۵۷ قریه و هشت لنگر انداز و دو جزیره مهم خلیج فارس را این عنصر خائن بلع کند اینک برای اثبات صحت اظهاراتم رونوشت نامه شماره ۳۳۲۳۷-۹۹۷۱ مورخه ۱۱/۲/۳۰ وزارت جنگ سابق را قرائت میکنم (وزارت دارائی - عطف بنامه شماره ۸۲۷۶۳ - ۳۱ ۱۱ ر ۱۳۳۰ موضوع وخواهی ثبت جزیره خارک و خار کومورد تقاضای ثبت فتح الله حیات داودی اشعاری دارد جزایر مزبور در سال ۱۳۱۸ تا وقایع شهریور ۲۰ در تصرف دارائی بوده که پس از وقایع شهریور فتح الله حیات داودی آنجا را تصرف نموده و اینک خلاصه از اقدامات متجاوزانه و تجزیه طلبانه این شخص از لحاظ مزید استحضار ذیلا درج میگردد

- ۱- اتمام حجت از بوشهر بوزارت جنگ در شهریور ۱۳۲۵ دائر باینکه در صورتیکه تا ۴۸ ساعت باتقاضای او موافقت نشود استقلال خود را بتمام جهان اعلام میکند
- ۲- اقدام مسلحانه بتصرف بانک ملی بوشهر در تاریخ یکشنبه ۱۳۲۵ ر ۳۱
- ۳- اقدام باشغال مسلحانه بر ارجان و خلع سلاح قوای دولتی.
- ۴- اقدام مسلحانه بتصرف ادارات گمرک و دارائی بوشهر و ضبط اموال دولتی این دو اداره.
- ۵- اقدام بدریافت جبری ۵۰۰ هزار ریال موجودی غله بوشهر ۳۵۰ هزار ریال موجودی قسمت بخش دارائی بوشهر.
- ۶- اقدام بد اختلات بی رویه و خلاف قانون در امور شعبه بانک ملی بوشهر و اعزام جبری رئیس بانک ملی بوشهر (آذرمی) ببر کز.
- ۷- اقدامات خودسرانه در بوشهر مانند عزل و نصب رؤسای ادارات محلی و عملات تجزیه یک قسمت از کشور.
- بازر نظر گرفتن جریانات بالا جزیره مزبور حائز اهمیت سوق الجیشی است و اصولاً

نیتوان بتصرف يك فرد داد. این نامه وزارت جنگ در پیرونده خالصجات را کد مانده است) و با اینکه وزارت جنگ عملیات تجزیه طلبانه و اقدامات متجاوزانه او را صریحاً تصریح ننموده معلوم نیست چه طور شد که مأمورین سابق همین وزارتخانه سرباز بکمک او می فرستند که روی رعایای بی سلاح سلاح بکشند و بهره مالکانه همان املاک موهم را از مردم بضرر مسلسل و سر نیزه دریافت و بعلقوم خان خائن حیات داود فرو کنند؟ و همان وزارت دارائی که این مراتب مورد تأیید او است گذشته از آنکه در این مورد یعنی تصرف خالصجات دولت اقدامی نکرده در مورد دریافت سه میلیون ریال طلب مسلمی هم که از او دارد و بموجب سند ثبتی مضحکی همان املاک را نزد دارائی وثیقه گذارده که هر گاه یکماه تأخیر کند وزارت دارائی حق تصرف و حراج آنها را دارد ساکت نشسته است؟

رونوشت مصدق آن سند را تقدیم مقام ریاست می کنم تا معلوم شود چه حقه بازی در تنظیم این سند شده که املاک دولت را از خان کرو گرفته اند که موجب اثبات مالکیت او شود آنهم باین طرز مضحک و باز هم طبق مندرجات همان سند رفتار نشده. هر ص کنم اموال دولت را بعنوان فتح الله کرو گرفته اند تازه مقامات رسمی می گویند ما نمیتوانیم گروهی را ضبط کنیم برای اینکه کمتر از نلت اصل قیمت دارد (مکی - این شخص چند میلیون پول شکرهای دولتی را غارت کرده است) آنرا هم که عرض کردم طبق مدرک دیگری که رونوشت آن را قرائت میکنم ثابت می نماید که خانعلی حیات داودی فقط ضابط حاکم وقت بوده و از سال ۱۲۹۶ قمری بر کنار شده و خود را اعقاب او هیچگونه مالکیتی نداشته و ندارند.

(عالیشان عزت نشان فائده شمس الدین سرفراز بوده چون این ایام ثقل و فتنه جوئی خانعلی بوضوح رسید او را بکلی از عمل خلع نموده بندر ریک و حیات داود را بعالیشان سهراب خان و عبدالله خان مرحمت فرمودیم لهذا این ملفوفه رقم مبارک را محض امید واری آن عالیشان مرقوم می نمایم البته باید آن عالیشان در کمال دلگرمی و امیدواری مستعد خدمتگذاری بوده بهر قسم عالیجاهان مشارالیهما دستور العمل بدهند رفتار نماید مخصوصاً سفارش جنابان عالی به مشارالیهما شده است که نگاهداری از آن عالیشان نیز آنچه لازمه خدمتگذاری است بعمل خواهد آورد حسب المقرر رسمی داشته در عهده شناسند فی ۲ ربیع الاول ۱۲۹۶ قمری محل مهر احتشام الدوله)

رونوشت مصدق این حکم هم در پیرونده خالصجات موجود و را کد مانده است. بالفعل این شخص در تهران مشغول

خوشگذرانی و پشت هم اندازی است و از نمایندگان محترم استدعا می شود باین قبیل اشخاص ترحم نفرموده توجه فرمایند که اینگونه خائنین با زبان چرب و نرم خود را مظلوم جلوه نداده طرف مساعدت واقع نشوند و اگر هم مأمورین دولت در محل تا کتون برای تعقیب او و وصول مطالبات دولت اقدامی نکرده اند اینک که نامبرده در تهران است از وزارتخانه های دادگستری و دارائی تقاضای تعقیب او را دارم.

نمی دانم چرا با اینکه دولت در مضیقه مالی است مأمورین دولت برای وصول مطالبات دولت اقدامی نمی کنند ولی از همین خزانه خالی حقوق و فوق العاده و خرج سفر می گیرند.

۲ - نسبت به شهدای از تش و سربازان شهید یا معلولین آنطور که باید توجه نمیشود و تصور میکنم بمورد باشد که وزارت دفاع ملی در این مورد امان نظری بنماید مثلاً حسین خسرو زاده نام در جریان محاصره بوشهر در نهضت دروغی جنوب سرباز وظیفه بوده و بانهایت رشادت جنگیده مورد اصابت دو گلوله قرار گرفته از دست و پای راست فلج شده از سال ۲۵ تا ۳۰ دوندگی برای برقراری ۲۰۰ ریال حق معلولیت او ادامه داشته تازه در سال ۳۰ با او نوشته اند که این مبلغ از سال ۲۹ بتو تعلق میگیرد جوانی دارای معلومات سیکل اول متوسطه بخدمت مقدس سربازی رفته مجروح و معلول شده و تمام هستی و ایمان خود را بفروشن رسانده فقط ۲۰۰ ریال ماهانه باو تعلق می گیرد آنهم از سال ۱۳۲۹ و حال آنکه او در ۱۳۲۰ مجروح شده و عذر وزارتخانه این بوده که چون پرونده شما در سال ۱۳۲۹ تکمیل شده و از کمیسیون گذشته از همان تاریخ قابل پرداخت است این جوان بدبخت معلول برای تهیه کار بهمه جا مراجعه نموده و سرانجام باو پاسخ داده اند که در شهرداری بوشهر بسمت رفتگر انجام وظیفه نماید!

۳ - مطلب دیگر اینست که بسیاری از مأمورین بعنوان تصفیه بازنشسته میشوند تو همین بزرگی به کارمندان شریف و اصیل بازنشسته دولت است و معتمدان گران آقایان گناهی کرده اند غرض این مورد ندارد و باید برابر با قوانین جاری بجهت مجازات برسند والا همه را بیک چشم نگاه کردن و خادم و خائن را در یک صف جادادن شرط انصاف نیست خوبست در این مورد مطالعه و دقت کافی مبذول گردد و توجه شود هنگامیکه کسی بدریافت دیپلم یا لیسانس نائل میگردد طی مراسم خاص و جشن باشکوه گواهی نامه تحصیلی باو داده میشود و این از موجبات افتخار او است ولی همین شخص که تحصیلاتی کرده ۳۰ سال کمتر یا بیشتر بایسن کشور خدمت میکند.

نایب رئیس - آقای اشکسرو وقت

شما تمام شده است (اخگر - بجنده) از آقای مدرس گرفته ام) آقای مدرس شما بجنده داده اید؟ (مدرس - بله) بفرمائید

اخگر - متشکرم . آنوقت با یک ابلاغ خشک و خالی او را بر کنار و بازنشسته کردن آنهم به نام تصفیه موهن است و به عقیده من باید ضمن تفکیک بازنشستگان از کارمندان خاطی احکام بازنشستگی هر وزارتخانه توسط وزیر مربوطه در حضور عده ای از کارمندان عالی رتبه آن وزارتخانه ضمن تقدیر از خدمات گذشته او بدستش داده شود تا این رویه موجب تشویق کارمندان مشغول خدمت شده از یأس و ناامیدی آنان جلوگیری کند و احترام خدمات صادقانه بازنشستگان لشکری و کشوری همیشه رعایت شود.

۴ - پس از توکل بخداوند متعال برای حفظ استقلال کشور امید مردم به ارتش ایران است و از هر جهت باید ارتش تقویت شود و لازمه قوی شدن ارتش این است که اولاد در دادن یا ندادن ترفیعات افسران تبعیض نشود و هر کس بموقع مقرر قانونی بدون لزوم تشبث بحق خود برسد.

(افشار صادقی - صحیح است) ثانیاً - پایه اساس خدمات ارتش بر دوش درجه داران جزء است و باید از عدم رضایت آنها جلوگیری شود و ترتیبی داده شود که مثل مستخدمین کشوری در مواقع مقرر قانونی بحق خود برسند ثالثاً - پایه و درجه از هم تفکیک شود پایه برای معاش در نظر گرفته شود درجه برای لیاقت و محل تا از تورم درجات جلوگیری شود و چنانکه شایسته است درجات قرب و منزلات داشته باشد.

رابعاً - بمناسبت بهار بودن کشور منتهای جدیت در قابلیت تحرک سریع ارتش بعمل آید . خامساً - زاندارمری و شهر بانی تقویت شوند تا بتوانند وظایف خود را در حفظ امنیت داخلی انجام داده ارتش را برای کسب تعلیمات نظامی لازمه خود آزاد به گذارند تا بالاچار ارتش در مسائل داخلی آلوده نشود و از کار اصلی خود باز نماند .

سادساً - در کارگزینی و سررشته داری و دادرسی ارتش نهایت مراقبت بعمل آید که افراد ارتش به فراهم بودن مسوجبات آسایش و امنیت قضائی خود مطمئن گردند و با فراغت خاطر کامل هم خود را بوظیفه منحصراً و اصلی که حفظ وطن است تصرف کنند و از تحریکاتی که در ناراضیان ارتش میشود جلوگیری بعمل آید.

۵ - طبق نامه رسمی مورخه ۳-۶-۱۳۳۱ دادگام بر آرزجان مأمورین به عنوان وصول بهره مالکانه مشغول نهب و غارت و آزار

رعایای زیراء شده اند دستور سریع برای جلوگیری از اعمال خلاف قانون متخلفین داده شود و متخلفین مورد تعقیب قانونی قرار گیرند

۶ - از دولت ملی جناب آقای دکتر مصدق تمنا دارم پیشنهادهائی را که برای اصلاح بنادر جنوب بسو کمیسیون وزارت اقتصاد ملی و وزارت کشور داده ام و در آن کمیسیونها با اتفاق آراء تأیید گردیده است مورد توجه کامل قرار داده و اقدامی عاجل بفرمائید . نکته دیگر هم که باید عرض کنم این است که ما خیلی سعی کردیم يك جانی برای نیروی دریائی بوشهر بخریم و شخصی هم حاضر شده است که به ۹۶ هزار تومان خانه هائی که متعلق باوست بدولت بفروشد بودجه اش هم پایدار شده مجلس هم برقرار شده تازه اداره دارائی محل میگوید از نظر مالیات ارت اشکال دارد و اینجا باید مالیات ارت ۲۵۰ هزار تومان را بدهد در صورتیکه آن شخص این محل را به ۹۶ هزار تومان بخود دولت فروخته محض هم ثبت نمیکند میگوید تا سند مالیات را نیاوزی ثبت نمیکند و این معامله ای که يك فرد رعیت با دولتی میخواهد بکند بعلت اشکالی که وزارت دارائی

میکند بلا تکلیف مانده است استدعا می کنم که بفرموده امر شود این کار را زودتر انجام بدهند وقتی که يك کسی ملک را بیک مبلغ معینی بدولت بفروشد معلوم می شود قیمت آن همان است دیگر بیجهت نباید که از او چیزی زیادی بگیرند از جناب آقای مدرس هم خیلی متشکرم

نایب رئیس - آقای مهندس غروی مهندس غروی - بنده امروز می خواهم در باره یکی از مشکلات اساسی کشور مطالبی عرض آقایان نمایندگان محترم برسانم . این مشکل که سالها است حیات اقتصادی کشور ما را در معرض تهدید قرار داده عمل قاچاق است قاچاق تا کتون یکی از بزرگترین موانع تأمین استقلال اقتصادی ما بوده و مبارزه با آن اثر حیات بخش و غیر قابل انکاری در توسعه کشاورزی و پیشرفت صنایع داخلی خواهد داشت . توسعه قاچاق در ایران میراث سیاست شوم استعماری است و بس زیرا بطور قطع اخلال در امر تولید يك کشور موجب ورشکستگی اقتصادی آن کشور و سبب تحکیم مبانی سیاست استعماری يك دولت استعمار طلبی می باشد چون اشاعه قاچاق از عوامل مؤثر اخلال در تولید و سبب ورشکستگی اقتصادی است بنیر از استعمار خارجی و اجرای سیاست استعماری نمی تواند منشائی داشته باشد . بوسیله اشاعه قاچاق می توان شیرازه اقتصادی کشوری را کسب و با کسستن نظام اقتصادی می توان سیاست استعماری را

میکند بفرمائید (پس از چند لحظه اکثریت شد) بفرمائید

در آن کشور مستقر ساخت بنا بر این آقایان محترم تصدیق خواهند فرمود که اگر بنده توسعه قاچاق زاناشی از نفوذ سیاست استعماری دانسته زامبالغه و افراق نبوده ام و حتی اگر بجزئیات امر و قوف حاصل فرمایند آن را بعنوان حقیقتی روشن و بدیهی قبول خواهند فرمود . ورود در جزئیات امر این است که باید با اطلاع ملت ایران برسد به بعد و کول می کنم (در اینموقع مجلس از اکثریت افتاد) نایب رئیس - خوب است آقایان بتابلو هم توجه داشته باشند . آقای غروی تأمل بفرمائید (پس از چند لحظه اکثریت شد) بفرمائید

مهندس غروی - ولی اجمالاً برض آقایان میرسانم که مطالعه تاریخ ۵۰ ساله اخیر ایران یعنی روزگاری که سیاست استعماری در تمام کشور مملکتی مابشده نفوذ داشته است بخوبی ثابت میکند که قاچاق در اغلب حوادث مرزی و اتفاقات سیاسی و اقتصادی کشور ما عامل مؤثری بشمار میرفته و بهمان نسبت که بخش اسلحه قاچاق در ایجاد آشوب و بلوا و برادر کشی مؤثر بوده قاچاق کالاهای تجارتنی نیز در ورشکستگی و افلاس اقتصادی کشور ما رن عمده بعده داشته است و چون تردیدی نیست که کلیه تحولات سیاسی و اقتصادی نیم قرن اخیر ما با اشاره و یا تحریک و بفتح سیاست منحوس استعماری بوده است بنا بر این چگونه می توان اشاعه قاچاق را از نقشه های استعماری جدا تصور نمود .

شک نیست که مردم مرز نشین ایران در قرب و جنوب عموماً مبین پرست و معتقد شرافت ملی و علاقمند با استقلال سیاسی و اقتصادی وطن خود میباشند . معذک نمی توانیم انکار کنیم که تنی چند از مردم طوایف مرزی ایران تا کتون جز خدمتگذاری با جنبی کاری نداشته و بطور قطع هم اکنون نیز اینعه از قبده رقت ارباب خارج نیستند .

مزد خدمتگذاری این عده هرگز از جیب اربابان خارجی آنان پرداخت نشده بلکه همیشه اجرت خیانت خود را از کیسه ملت فقیر ایران دریافت داشته اند . چه سیاست استعماری برای تأمین منافع خصوصی ایادی ایرانی نمای خود همیشه مشوق قاچاق بوده و از این راه عمال وعده زیادی از مأمورین ناصالح را راضی نگه میداشت و چون در مرکز کشور نیز مشاغل حساسی در اختیار عمال وفادار خارجی بود طبعاً هیچگونه عکس العمل در برابر توسعه قاچاق بروز نمیکرد و در نتیجه هر چه مرجع و آنازشی اقتصادی روز بروز توسعه می یافت .

بنظر من کسانی که بدلیل بهناوری کشور و طولانی بودن خطوط مرزی ایران قاچاق را بعنوان يك مبداء تصدیقی پذیرفته اند ادامه آنرا يك امر عادی و غیر قابل احتراز میدانند سخت در اشتباهند زیرا مرزهای کشور مرچه طولانی و

مملکت هر قدر وسیع باشد بهر حال مملکتی است و دولتی دارد و هر منطقه بدهای از مأمورین دولت سپرده شده و اگر دولت (بخواهد) می تواند از قاچاق جلوگیری کند و اگر دولت های گذشته نتوانسته اند علت این بود نمی خواستند از قاچاق جلوگیری شود زیرا برای جلوگیری از قاچاق که طلبه تثبیت وضع اقتصادی کشور است باید اول با سیاست استعماری که علاقه مند به شکستگی اقتصادی و فقر مابود مبارزه میکردند.

به همین جهت قبل از شروع نهضت ملی ایران عده ای که قاچاق را بعنوان يك اصل مسلم و اجتناب ناپذیر پذیرفته بودند کلیه مقررات اقتصادی کشور را با در نظر گرفتن عامل قاچاق (که به چوچه قابل کنترل و اندازه گیری نیست) تنظیم میکردند. مثلاً برای جلوگیری از قاچاق يك جنس آزادی و ورود میدهد و حساب آنرا بدون توجه به میزان محصول یا مصنوع مشابه آن در داخل تجویز نموده و بتصور اضافه کردن چند ریال بر عواید گمرکی و نشان دادن بیلان مناسب صدمه بزرگی بکشاورزی و صنعت کشور وارد می آوردند. بنده در عین حال که قاچاق را یکی از عوامل مهم تخریب وضع اقتصادی کشور و ایادی قاچاقچی و حامیان آنان را که از سرسپردگان سیاست خارجی و دشمنان استقلال اقتصادی ایرانند عناصری موزی و متنفذ و مؤثر میشناسم معدنک مبارزه با قاچاق را برای دولت فعلی کاملاً عملی و ممکن میدانم زیرا فوه عامله و نیروی محرکه دستگاه توسعه قاچاق با قطع نفوذ شرکت سابق نفت از سواحل و سایر نقاط مرزی ایران و انهدام سیاست استعماری فلج و متلاشی شده و فعالیت های فعلی جز تلاش های مذبحخانه ای بیش نیست کما اینکه در چندی قبل بر اثر اقدامات دولت فعلی عمل قاچاق بطور محسوسى تخفیف یافته و در مدت چهار ماه فریب بیست میلیون ریال فقط در نواحی ساحلی بوشهر اجناس قاچاق گرفته شد که تنها يك رقم آن ۱۱۰۰ صندوق جای است که بیرونده های امر موجود میباشد اما متأسفانه اخیراً نقل و انتقالاتی در مأمورین بعمل آمده که مجدداً کار قاچاق خصوصاً قاچاق چای بالا گرفته است.

دولت فعلی که مورد اعتماد عموم است برنامه های صحیح اقتصادی را در دست اقدام دارد ولی اجرایی برنامه های مذکور بدون توجه عاجل بمسئله قاچاق امری غیر منطقی و حتی غیر ممکن است زیرا با کستاختی قاچاقچیان و اهمال مأمورین مسئول هیچ اصل اقتصادی نمی تواند در داخل کشور ثابت و پایدار باشد.

چه دغدغه خاطر و نگرانی از ورود کالاهای مشابه از طریق قاچاق بر میلیون ها افراد مولد ثروت و عموم دستگاههای

تولیدی تسلط مییابد و در این صورت هر گونه تلاش برای اجرای يك برنامه صحیح اقتصادی به نتیجه نخواهد رسید.

علت اصلی ورود اینچنان در مسئله قاچاق صرف نظر از انجام وظیفه ملی وجود خطری است که از جانب قاچاق متوجه کشاورزی چای میباشد و به همین دلیل طی چند ماه گذشته مطالعاتی در این زمینه نموده و اطلاعاتی بدست آورده ام.

این اطلاعات که بسیار حیرت انگیز است یکی از مهمترین عوامل بدبختی ایرانی را بدست ایرانی بخوبی آشکار میسازد و چون تاکنون ملت ایران از آن بخوبی آگاه نیست وظیفه خود میدانم که از شبکه های پنهانی و آشکار و گروه چهار گانه و دسته های مختلف قاچاق و راهها و خلیج های اختصاصی آنان تا آنجا که اطلاع حاصل نموده ام با اطلاع ملت ایران برسانم.

با آنکه میدانم این مبارزه علیه قاچاق چنان عواقب وخیمی را برای اینچنان در بر خواهد داشت مع الوصف بدون بیم و هراس و با امید خدای بزرگ در این مبارزه کام بر میدارم و امیدوارم که ایفای این وظیفه ملی و وجدانی متضمن سعادت ملت ایران نیز باشد. انشاء الله چند دقیقه از وقتم را هم میدهیم آقای معتمد دماوندی

نایب رئیس - وقتی باقی نمانده است آقای مدرس بفرمائید

مدرس - تأسف و تأثری که نسبت بیاره ای از جریانات و مذاکرات اخیر در طبقات مختلف شهر و نامه های وارده از شهرستانها مشهود و منعکس بود بنده را برانگیخت علی رغم میل همیشه گی خود که آزاد گذاردن وقت مجلس برای رفع گرفتاری های کشور است بطور ایجاز مزاحم آقایان بشوم.

نکته شایان توجه این است که گاهی اهمیت حیاتی و موقعیت خطیر نهضت ملی و وضع دشواری که سیاستهای خارجی برای ما ایجاد نموده اند مورد غفلت و فراموشی قرار میگیرد و شاید آنهم مولود انس و عادت و خو گرفتن بمشکلات موجود است که بر اثر استعمار و طول زمان مبارزه پیش می آید و مغفقت مستمی و رخوت را از ما زایل میسازد.

سعی در پیش بردن نظریات خصوصی و تعبیل اراده های فردی و بالاخره کشاندن دامنه اختلافات و مشاجرات بمجلس خطرناک ترین ضرباتی است که بر بیکر امیدوارزو های ملی ما فرود میآید مخصوصاً اگر انتقامجویی و فرصت طلبی عمال بیگانه در خارج از مجلس را که گاه را گوه میسازند و بتذکرات و انتقادات مشفقانه و برادرانه ناپسندگان جامه اشعاب و شکاف و تجزیه و

اختلاف می پوشانند در نظر آوریم زبان و خطرات این قبیل سهل انگاری ها بعد و ضوح نمایان میگردد.

اینچنان و هر فرد ایرانی ایمان کامل داریم که کوچکترین فتوری در اراده وهم بستگی موجود راه نیافته است و شایعات گمراه کننده مولود صفری کبری چینی مفرضانه و استثنای غلطی است که بدخواهان و تفرقه اندازان میکنند.

چه بسا گله ها و رنجش ها که به يك استمالت و دلجویی بزودی مرتفع می شود ولی آثار و انعکاس آن مانند امواج سنگ ریزه ای که در آب بیافتد رفته رفته بزرگتر و وسیع تر می شود تا حدی که از کان موجودیت ما را می لرزاند - امروز تمام آمال ملت در این مجلس متمرکز بوده و دیده های پر از امید و انتظار از اقصی نقاط کشور متوجه و نگران رفتار و گفتار برگزیدگان قوم است که در اینجا گرد آمده اند اگر خدای نخواسته احساسات آلوده بخودخواهی یا آنان مستولی می شود و بتعبیر روشن تر نمک کندیده گردد.

باید منتظر عواقبی بود که حتی ذکر آن را نیز در اینجا جایز نمی دانم خاموشی و سکوتی که قریب باتفاق نمایندگان شهرستانها اختیار نموده اند حاکی از رضایت کامل و یا فقدان تقاضا و شکایت نیست بلکه نیازمندیهای حوزه انتخابی آنان فراوان تر و ابیثانات موکلین شان بر مراتب افزونتر از مرکز و مرکز نشینان می باشد و شاید درک و سنجش و تشخیص آنان نیز که تراز سایرین نیست منتهی رعایت مصالح کلی کشور و توجه بمقدرات و امکانات فعلی دولت مانع از طرح و بحث احتیاجات و مسائل فرعی گردیده است -

کسانی که در انجام اصلاحات شتابزدگی بخرج می دهند و یا از دولت انتظارات معجزه آسا و کرامت آمیز دارند و همچنین آنانکه عمق و وسعت نهضت ملی ما را با مقیاس مادیان می سنجند راهی بخطا و اشتباه می روند و عیناً مثل این است که بخواهند میوه نارسی را قبل از موقع شاخه جدا کنند که نه تنها لذت و استفاده ای از آن نمبر نمی گیرند بلکه برک و شاخ و اجیاناً ریشه درخت را نیز فدای این عمل نابهنگام خود میسازند.

در پایان عرایض بنام خدا و میهن از همکاران ارجمند خاصه شخصیت هائی که در آغاز و پیشوندن طریق بیداری و نهضت ملی ایران پیش قدم بوده و رنج و خطرات را استقبال نموده اند بتمسناً تمنا دارم پای برفرق احساسات فردی بنهنگند و حس اغماض و تحمل در راه منافع کشور و مسائل کلی را در خود تقویت نمایند تا این گفته شاعر مشهری و نکته نسج ما زبان حال ملت قرار نگیرد که می فرماید

نست از حافل و دیوانه کسم راه نما

ز آنکه دیوانه مرض دازد و فرزانه بقیه وقت را هم پنج دقیقه باقی و بقیه اش را هم با آسای معتمد می دهم

نایب رئیس - پنج دقیقه بیشتر (معتمد دماوندی) - بنده هم وقتم را با معتمد میدهم (آقای منصف بفرمائید)

منصف - بنده باتشکر از جناب مدرس چند فقره تلگراف بود که در روزهای اخیر از بیرجند بنده رسید. خواستم تقدیم مقام ریاست کنم مضمون تلگراف شکایاتی است که از طرف روحانیون و اهالی محل و یکمده از شهر شده است از نظر اهانتی که یک روحانی ذینفوذ و ذیصلاحیت از طرف دستجات شده است و تقاضا کرده اند بابت اقدامی از مرکز بشود که این اهانتات تهنید نشود و کسانی هم که کرده اند تعقیب شوند تلگرافات را مقام ریاست می کنم که آنچه که هست دستور اقدام بفرمائید تارفع شکایات آنها بشود چون در تلگراف خانه هستند تا کتبی بشود که از تحصن خارج شوند

۳ - معرفی آقای قریب بمعاونت وزارت دارائی بوسیله آقای وزیر دارائی

نایب رئیس - با اجازه آقایان دستور می شویم جناب آقای وزیر دارائی بفرمائید.

وزیر دارائی (آقای کاظمی) از آقایان محترم اجازه میخواهم که جناب آقای محسن قریب را بسمت معاونت وزارت دارائی را معرفی کنم

عدهای از نمایندگان - مبارک است.

گریهی - بشرطیکه بخواسته نمایندگان توجه بیشتری بشود

۴ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات زندانیان

نایب رئیس - در جلسه گذشته آقای دکتر شایگان نسبت بلا یجه زندانیان پیشنهاد کفایت مذاکرات دادند که توضیح مانده بود جناب آقای دکتر شایگان تشریح بیاورند برای توضیح

دکتر شایگان - بنده عرض دیگری داشتم و پیشنهاد کفایت مذاکرات پس میگیرم

نایب رئیس - پس میگیرید؟ (دکتر شایگان - بلی) پس مذاکرات ادامه می شود مخالفی نیست (گفته شد خیر) مخالف ندارد آقای معتمد دماوندی پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده اند توضیحی ندارند بفرمائید

مدرس - بنده مخالف با پیشنهاد

مذاکرات هشتم

مؤتمن دماوندی - چون پیشنهاد هائیکه آقایان نمایندگان فرستاده اند متجاوز از ۲۰ پیشنهاد است و وقت را هم زیاد خواهد گرفت اینستکه بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات کردم

نایب رئیس - آقای مدرس مخالفید؟ بفرمائید

ناظر زاده - خود آقای مدرس پنج پیشنهاد داده اند

مدرس - علت اینکه بنده با کفایت مذاکرات مخالفم اینست که بعضی از مطالبی است که باید گفته شود تا آقایان نمایندگان در تصحیح این ماده توجه بفرمایند این ماده واحده که داده شده شامل دو قسمت است اول تخفیف و تقریباً تعلیق مجازات و دوم بنای زندانهای تازه و تکمیل زندانهای فعلی بنده با تصویب این ماده موافقم و آنرا یکی از لواحق مفید می دانم قبلاً باید عرض کنم که بنده اصولاً مخالف مجازات نیستم بلکه معتقدم در ممالکی که مبانی اخلاقی استوار نیست مجازاتها باید شدید باشد و بالاجمال مجازات و اخلاق در یک جامعه باید نسبت معکوس داشته باشد هر اندازه که اخلاق یک جامعه بالا رود باید مجازات باین بیاید تا بعدیکه مردم عاشق خیرات و محاسن اخلاقی بوده خوب را برای اینکه خوبست عمل کنند و از بد برای این که بد است اجتناب ورزند و بالعکس در جوامعیکه افراد آن کمتر بای بند اصول اخلاقی است مجازاتها باید شدید باشد

نایب رئیس - راجع به کفایت مذاکرات بفرمائید مخالفت باید راجع باین باشد

مدرس - موافقت بنده با این لایحه از دو لحاظ است یکی اینکه اگر بنا باشد افرادی را زندانی کنیم ولی بواسطه عدم جلوگیری از شیوع مفاسد زمینه را برای ارتکاب جرایم آماده سازیم بجائی نخواهیم رسید و باید هر روز زندانهای نوسازیم و با زندانیان تازه روبرو شویم اگر مقنن بخواهد با وضع قوانین جدید و تعیین مجازاتهای شدید از وقوع جرایم جلوگیری کند ولی نقشه برای اشاعه اخلاق حسنه و جلوگیری از سیئات اخلاقی در کار نباشد این قوانین موردی نخواهد داشت (زنک رئیس)

نایب رئیس - جناب آقای مدرس فعلاً باید در کفایت مذاکرات صحبت بفرمائید اگر کفایت مذاکرات تصویب نشد آنوقت حضرت مستطاب عالی تشریف بیاورید صحبت کنید حالا فقط راجع به کفایت مذاکرات میتوان صحبت کنید

مدرس - علت دیگر موافقت بنده با این لایحه موضوع زندان است منظورم این است که زندانهای ما نقائص دارد فلسفه ای که برای زندانهاست اینستکه اگر

فاسدی مرتکب جرمی شد برود زندان و یک روزی فرد تصحیحی از زندان خارج شود در آنجا عنصر فاسدی تبدیل بفرست سالمی بشود و تحویل جامعه گردد زندانهای ما که ما داریم عوض اینکه فرد فاسدی را تبدیل بصالح کنند درست برعکس است اگر کسی بسوء اشتباه مرتکب جنایتی شود و برود زندان وقتیکه از زندان بیرون می آید یک شخص خطرناک و مضری است این است که آقایان باید توجه بفرمایند که زندانها مطابق فلسفه خودش ساخته شود و نسبت به تجدید زندانهای فعلی هم اقدامات لازم را بعمل بیاورند و ضمناً نظردولت را بر زندانی که در تهریز مدتها ساخته شده و مبالغ گزافی خرج آنجا شده و هنوز تکمیل نشده جلب میکنم که زودتر دستور تکمیل ساختمان آن را بدهند (صحیح است)

نایب رئیس - رأی میکنیم به پیشنهاد کفایت مذاکرات آقایانی که موافقت قیام نمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

۵ - اعلام تصویب صورت مجلس جلسات دوم و چهارم دیماه ۱۳۳۱

نایب رئیس - فعلاً چون اکثریت هست صورت مجلسهای روز سه شنبه دوم و پنجشنبه چهارم تصویب میشود

۶ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات زندانیان

نایب رئیس - پیشنهادات قرائت می شود (پیشنهاد آقای مدرس ب شرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد میکنم بعد از جمله (در مورد او اجرا خواهد شد) جمله ذیل علاوه شود: (در مورد زندانیان مؤبد نیز در صورتیکه پانزده سال حبشان تمام شده یا بعد از این تاریخ تمام میشود آزاد خواهند شد ولی هر گاه پس از آزادی مرتکب جرم دیگری شوند مجازات سابق نیز درباره آنان اجرا خواهد شد)

نایب رئیس - آقای مدرس بفرمائید ولی در نظر داشته باشید که طبق آئین نامه پنج دقیقه بیشتر وقت توضیح ندارید

مدرس - در این ماده واحده برای زندانیان مؤبد تعیین تکلیف نشده است اول ماده اینطور است: کلیه اشخاصیکه بعلمت ارتکاب جنحه یا جنایت محکوم شده و فعلاً زندانی میباشند اول ماده اینستکه میخواهد برای کلیه زندانیان تعیین تکلیف کند بعد استثنا می کند و استثنا فقط در مورد محکومین به قتل عمد است که منتهی به فقط قتل عمد است بعد

مستثنی منه در مورد مجازاتهای است که مدت دارد برای اینکه قید نصف یا دوثلت حتماً مؤکول بر این استکه مجازات مدت داشته باشند یا نصفش تمام شده یا دوثلت پس برای زندانیان مؤبد تکلیف معلوم نشده و باید تکلیفش روشن شود خلاصه زندانیان مؤبد تکلیفشان روشن نیست و برای اینکه تکلیف اینها روشن شود بنده پیشنهاد کردم در موضوع زندانیان مؤبد هم تقریباً یکدرجه تخفیف داده شود یعنی ۱۰ سال مدت حبس آنها معین شود تا آنوقت موضوع دوثلت و نصف روشن شود (مهندس رضوی - ۱۵ سال که دوثلت ده سال باشد؟) نغیر آنهاستیکه مجرم هستند و بایستی زندانی شوند که بایستی زندانی شوند این را ۱۰ سال بکنند وقتیکه دوثلت آن تمام شد آزاد شوند (مهندس - رضوی یعنی ده سال) بله ده سال منظورم این استکه در این ماده واخده اولش میخواهد تکلیف تمام زندانیان را معین کند و بعد قتل عمد را استثناء کرده ولی حبس مؤبد بلا تکلیف مانده (مهندس رضوی - خوب نیست بضرر جامعه است)

نایب رئیس - آقای مخبر کمیسیون مخبر کمیسیون (ذکر مصباح زاده) - اینکه نماینده محترم فرمودند تکلیف زندانیانیکه بجنس ابد محکوم شده اند تعیین نگردیده اینطور نیست در این لایحه پیش بینی شده است در دو مورد استکه استثناء شده است یکی اینکه محکومین بقتل عمد باشد و دیگری در مورد مجرمینی است که محکوم بجنس ابد شده باشند این لایحه مشمول این دو قسم اشخاص نمیشود و تصور میکنم که صلاح هم همین باشد برای آن کسانیکه محکوم بجنس ابد شده اند حتماً یک جنایت مهمی را مرتکب شده اند (صحیح است) و از لحاظ مصالح جامعه صلاح نیست که این قبیل اشخاص آزاد بشوند (صحیح است) و بنده میخواستم تقاضا کنم که پیشنهادشانرا مسترد بفرمائید

نایب رئیس - آقای اخگر مخالفید یا موافقت؟

اخگر - مخالفم بنظر بنده پیشنهاد جناب آقای مدرس دو نقص دارد یکی این استکه دو درجه تخفیف برای این اشخاص قائل شده اند که اول بیاید روی ۱۰ سال و بعد از مدت ۱۰ سال دوثلت حساب شود در صورتیکه برای سایرین یکدرجه تخفیف قائل شده اند و این درست نیست و تبعیض سزاوار نیست البته با آن قسمتیکه حبس ابد به پانزده سال تنزل پیدا بکند مجازاتشان موافقم ولی بشرط اینکه قید بشود بغیر از مرتکبین بقتل عمد و جاسوسان والا نمیشود اشخاصی که جنایت عمدی کرده باشند و خطرناک باشند باین ترتیب آنها را آزاد کرد

جلالی مقصودتان از قتل عمد لایحه

قتل عمد است

نایب رئیس - آقایان توجه بفرمائید رأی میکنیم به پیشنهاد آقای مدرس آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد شرحی از طرف آقای وزیر دارائی نوشته شده برای یک کار فوری تقاضای تشکیل جلسه خصوصی کرده اند بهمین جهت نیمساعت تنفس داده میشود که جلسه خصوصی تشکیل شود و بعد مراجعت میکنیم

ناظر زاده - بیچاره زندانیان (مجلس در ساعت ده و بیست دقیقه صبح بعنوان تنفس تعطیل و مقارن ظهر مجدداً تشکیل گردید)

۷ - تقدیم و تصویب طرح دوفوری راجع به اجازه پرداخت حقوق و هزینه کل کشور بابت آذر ماه ۱۳۳۱

نایب رئیس - طرحی بامضاء یک عده از آقایان رسیده با فوریت که قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی چون لایحه بودجه سال ۱۳۳۱ کل کشور در شرف تقدیم بمجلس میباشد و بطوریکه جناب آقای وزیر دارائی رسیده داده اند تا چند روز دیگر بمجلس تقدیم خواهد شد و از طرفی حقوق آذر ماه کارمندان دولت هر چه زودتر بایستی تأدیه شود لذا امضاء کنندگان ذیل بقصد فوریت و طرح فی المجلس مقدم بردستور ماده واحده زیر را پیشنهاد و تصویب آنرا درخواست مینمائیم:

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و کمک و مزایای کارمندان و خدمتگذاران و مصارف مستمر و غیرمستمر وزارتخانه و ادارات و دستگاههای دولتی و سایر مخارج کشور را بابت آذرماه ۳۳۱ طبق قانون اجازه پرداخت آذرماه ۳۳۱ مصوب بیستم آذرماه از محل درآمد عمومی کشور پرداخت نماید

مدرس - دکتر گیان - کهید - معتمد دماوندی - ملک مدنی - نبوی - منصف - مجید موسوی - کتر سنجابی - هدی - ذکائی - شادلو ناصر ذوالفقاری - حمید به ریگی - ناظر زاده - گنجی - مجتهدی - نجفی - شوکتی - مکی - غروی - امیر افشاری - امامی اهری

نایب رئیس - فوریت اول معارض است آقای کهید مخالفید؟

کهید - موافقم
نایب رئیس - آقای ملک مدنی
ملک مدنی - موافقم
نایب رئیس - آقای نبوی
نبوی - بنده موافقم
نایب رئیس - آقای خسرو قشقایی
خسرو قشقایی - بنده مخالفم
نایب رئیس - بفرمائید
خسرو قشقایی - مکرر آقایان نمایندگان در دست این برپوش از جانب

کثر مصباح زاده تذکری فرمودند خیلی ظنی و صحیح خود بنده هم همینطور فکر کردم یعنی دستگاه وزارت دارائی هم بهینطور فکر می کرد این بودجه ای که زحمت تهیه شده برای سه ماه آینده و از ده ماه سال آتی باشد اما هنوز بنده این پیشنهاد را بهیئت دولت نبرده ام امروز فردا حاضر می شود می برم بهیئت دولت و به نظر وزارت دارائی و خودم را عرض میکنم و امیدوارم که این نظر را قبول کنند در هر صورت روز پنجشنبه امیدوارم بتوانم بودجه را تقدیم مجلس شورای ملی بکنم و این نظر را هم تأمین خواهم کرد (نمایندگان - احسنت)

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است قرائت می شود:

(شرح ذیل قرائت شد)
 اینجانب پیشنهاد می کنم بعد از صحبت یک نفر موافق و یک نفر مخالف بکلیات مذاکرات رأی گرفته شود. دکتر کیان.
حاج سید جوادی - آئین نهم همین است
بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست.

نایب رئیس - آقای دکتر کیان فرمائید

دکتر کیان - بنده صحبت مفصلی ندارم تقاضا می کنم اخذ رأی فرمائید
نایب رئیس - پس با اجازه آقایان این طرح یکمرتبه دیگر قرائت می شود بعد رأی گرفته خواهد شد باورقه (بشرح سابق قرائت شد)

نایب رئیس - آقایان اینکه موافقت با این طرح ورقه سفید خواهند داد و مخالفین ورقه کبود

(اسامی آقایان بشرح ذیل بوسیله آقای ناظرزاده اعلام و در محل نطق حاضر و رأی دادند)
 آقایان: مهندس زیرک زاده. مهندس حسینی. دکتر سنجابی. دکتر شایگان. شمس قنات آبادی. انگچی. ناصر. ذوالفقاری. مهندس رضوی. شبستری. دکتر معظمی. خسرو قشقائی. دکتر کیان. نریمان. دکتر بقائی. حاج سید جوادی. پورسرتیب. جوادعامری. گنجی. امامی اهری. دکتر مصباح زاده. کههد. هدی. مجتهدی. موسوی. میر اشرافی. نادعلی کریمی. مکی. خلخالی. اخگر. احمد فرامرزی. نبوی. افشار. مدرس. جلالی. وکیل پور. شوکتی. اقبال. ملک مدنی. دکتر طاهری. ذکائی. امیرافشار. مجد زاده. افشار صادقی. شادلو. شهیدی. دکتر فاخر. مهندس غزوی. فرزانه. مراد ربکی. صفائی. دکتر فقهی شیرازی. جلیلی. مصدقی. شهاب خسروانی.

حائری زاده. رفیع. تولیت. معتمدی دماوندی ناظرزاده. حمیدیه. نجفی (پس از شماره آراء واستخراج آن ۵۲ ورقه موافق و ۸ ورقه سفید بی اسم شمرده شد)

نایب رئیس - قانون اجازه پرداخت یکدوازدهم حقوق و هزینه آذرماه با ۵۲ رأی تصویب شد.
 اسامی موافقین - آقایان: گنجی - مدرس - نریمان - دکتر شایگان - ذکائی مکی - دکتر بقائی - هدی - دکتر طاهری - دکتر مصباح زاده - شهیدی - دکتر فاخر - افشار صادقی - جلالی - کریمی - مجد زاده - اقبال - مراد ربکی - کههد - حاج سید جوادی - جوادعامری - اخگر - حمیدیه - احمد فرامرزی - مهندس حسینی - تولیت - دکتر کیان - نبوی - مهندس غزوی - شادلو جلیلی - خسرو قشقائی - نجفی - دکتر سنجابی - موسوی - مجتهدی - مهندس زیرک زاده - افشار - دکتر فقهی شیرازی - شهاب خسروانی - مصدقی - ناظرزاده - فرزانه - شمس قنات آبادی - مهندس رضوی شوکتی - دکتر معظمی - ناصر ذوالفقاری امیرافشاری - ملک مدنی - امامی اهری - پورسرتیب

ورقه سفید بی اسم - ۸ برگ
۸- بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع بتعلیق مجازات زندانیان

نایب رئیس - با اجازه آقایان لایحه تعلیق زندانیان را دادم می دهم، پیشنهادات قرائت می شود، (پیشنهاد آقای مدرس بشرح زیر قرائت شد)
 اینجانب پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود کسانی که بعلت ارتکاب جنحه یا جنایت محکوم شده ولی بعنوانی از عناوین قانونی از قبیل مرض و غیره زندانی نگردیده یا موقه آزاد شده اند نیز مشمول این ماده خواهند بود. مدرس

نایب رئیس - آقای مدرس فرمائید
مدرس - در این ماده تصریح شده است کلیه اشخاصیکه بعلت ارتکاب جنحه یا جنایت زندانی شده و فعلاً زندانی می باشند ولی یکدسته هستند که محکوم شده اند و بعلت مرض خارج از زندان بسر میبرند یا بعنوانی دیگر آنها هم در حکم زندانی هستند و باید از این مقررات استفاده کنند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای ناظر زاده فرمائید
ناظرزاده - در موقع طرح ماده واحده در کمیسیون دادگستری مخصوصاً باین امر توجه شد که اگر اشخاصی بعنوانی مختلف تا بحال خودشان را از زندانی شدن نجات داده اند و وسائلی برانگیخته اند که از زندانی شدن آنها جلوگیری شود

مشمول این ماده واحده نباشند این رسم خوبی نیست غالباً اشخاصیکه توانسته اند بیک تدبیری خودشان را از جنگال قانون نجات بدهند بعد از این بی اره هائیکه بی جهت و بلا بودند و نتوانسته اند خودشان را نجات بدهند می خندند چنانکه در نظام وظیفه دیده شد عده ای هر سال معافی گرفتند تا وقتیکه اصولاً بخشیده شدند ولی عده دیگری هم با کمال صداقت رفتند خدمت نظام را انجام دادند در هر صورت تخفیف مجازاتی که در این لایحه قید شده است برای کسانی است که فعلاً زندانی هستند و اگر ما میخواستیم برای اشخاص کردن کلفت و قوی کاری بکنیم این ماده واحده لازم نمی شد این ماده واحده شامل حال کسانی است که فعلاً در زندان هستند کسانی که تا بحال گیر نیفتاده اند قدرت دارند باز هم که نروند، قدرت دارند که زندانی نشوند. در هر حال بنده با این پیشنهاد جناب آقای مدرس مخالف هستم و این ماده هم باید شامل کسانی شود که الان در زندان هستند و البته آنها بیکه تا بحال خودشان را نجات داده اند باز هم وسیله دارند، قدرت دارند، که میتوانند باز هم خودشان را نجات دهند.

مدرس - بنده باید توضیح بدهم. منظور بنده کسانی هستند که طبق قانون از زندان بیرون رفته اند.
نایب رئیس - توضیحی ندارد.
مدرس - بنده عرض کردم موافقم که اگر کسی بعنوانی غیر قانونی فرار کند مشمول نباشد ولی بنده مخصوصاً قید کردم که بعنوان یا عناوین قانونی معذوریت داشته است و تصدیق هم دارد در مریش خانه است او در واقع زندانی است ولی معذور است (ناظرزاده - معذوریت غیر از آنست)

نایب رئیس - در هر صورت توضیحی ندارد.
دکتر شایگان - پیشنهاد را بیک مرتبه دیگر بخوانید (بشرح سابق قرائت شد)
ناظرزاده - خوب اگر فرار کرده باشد چی؟

نایب رئیس - رأی می گیریم به - پیشنهاد آقای مدرس آقایانیکه موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

اینجانب پیشنهاد میکنم بعد از جمله (در باره آن اجرا میشده) جمله (و یا بعد از این تاریخ اجرا بشود) علاوه گردد. مدرس
نایب رئیس - آقای مدرس فرمائید
مدرس - منظور از این ماده واحده اینست که کلیه اشخاصیکه بعلت ارتکاب جنحه و جنایتی محکوم شده اند و فعلاً در زندان هستند از این قانون استفاده بکنند اهم از اینست که در حین تصویب این قانون نصف یا دو ثلث مجازاتشان منقضی شده باشد و یا

بعد از این تاریخ منقضی شود مثلاً فرض کنید یک نفر محکوم بجرم جنحه است و بشش ماه زندانی محکوم شده اگر از تاریخ تصویب این قانون سه ماهش گذشته باشد البته از این قانون استفاده خواهد کرد و اگر چنانچه سه ماه نگذشته باشد مثلاً پنج روز مانده باشد نمیتواند استفاده کند بنده پیشنهاد کردم این شخص چون فعلاً زندانی است بعد از اینکه پنج روزش تمام شد از این قانون استفاده کند البته در این قانون پیش بینی شده است (یک نفر از نمایندگان - کلمه (بشود) که در گزارش هست برای این منظور است (بشود) در آنجا هست ولی برای اینکه درست تصریح بشود بنده پیشنهاد کردم که آقایان هم موافقت بفرمائید باینکه یا بعد از این تاریخ شود اصلاح شود

نایب رئیس - آقای اخگر فرمائید
اخگر - این کلمه (بشود) که در قانون هست برای همین نظر است کافی است دیگر این پیشنهاد لزومی ندارد
نایب رئیس - آقای مدرس پس گرفتید پیشنهادتانرا؟
مدرس - بنظر بنده ماده توضیح بیشتری می تواند اگر این منظور تأمین است پس میگیرم
نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)
 اینجانب پیشنهاد مینمایم بعد از جمله (خیانت در امانت) کلمه (سرقه) هم اضافه شود مدرس

نایب رئیس - فرمائید
مدرس - نظر این بوده است در مواردیکه یک مدعی خصوصی در بین باشد یعنی یکمده اشخاصی باشند که از ارتکاب یکجرمی متضرر شده اند باید حقوق مدعیان خصوصی قبلاً تأمین بشود برای اینکار جرم ارتشاء و اختلاس و کلاه برداری و خیانت در امانت قید شده یعنی اگر کسی خیانت در امانت بکند مادام که امانت را نبرداخته نمیتواند استفاده بکند. بعلت ندارد که سرقه قید نشود کسیکه رفته صد هزار تومان دوست هزار تومان سرکت کرده آنوقت بدون اینکه حق مدعی خصوصی را بپردازد نباید بتواند از این قانون استفاده بکنند یعنی سرقه یا خیانت در امانت و ارتشاء فرقی ندارد

حاج سید جوادی - حقوق مدعیان خصوصی را بپردازد حق دارد استفاده بکند
نایب رئیس - آقای ناظر زاده فرمائید
ناظرزاده - اگر بنا باشد باین ترتیب باشد پس دیگر بکلی همه زندانها را خالی کنید سرقه بچه دلیل مشمول باشد ما باید یک قانونی بگذاریم که در خارج هم مردم

آقای وزیر دارائی استدعا کرده اند که بودجه مملکت را تقدیم مجلس بکنند و زودتر تصمیمی گرفته شود که کارهای اساسی در این مملکت بشود ولی متأسفانه هیچوقت این فکر عملی نشده و همیشه بعنوان اینکه کارمندان دولت احتیاج دارند و حقوق آنها دبر میشود یک دوازدهم میآورند بمجلس و تصویب میشود و آقایان از نظر اینکه بوضع حراب کارمندان دولت آشنا هستند رای میدهند بنده بطور کلی مخالف هستم که دولت بودجه را بصورت یک دوازدهم بدهد برای اینکه کارهای تولیدی (مکی) دولت نداده ما پیشنهاد کردیم) بله آقایان نمایندگان پیشنهاد کرده اند که یک دوازدهم داده شود بنده خیال میکنم که بجای این پیشنهاد خوب بود که ما از دولت استدعا میکنیم خواهش میکنیم (نبوی) این میشود) خوب پس در این صورت اگر آقای وزیر دارائی قول بدهند در این هفته بودجه را بمجلس تقدیم کنند (وزیر دارائی) تا چند روز دیگر تقدیم میشود) بنده مخالفت خودم را پس میگیرم و موافقت میکنم که کارمندان دولت حقوقشان داده بشود (احسنت) در ضمن طوماری از اهالی آبدان رسیده شکایتی از فرماندار کرده اند و انجمن شهر را هم خواسته اند که تشکیل بشود بنده هم قبلاً یک سئوالی در این خصوص از دولت کرده ام این طومار را هم تقدیم مقام ریاست میکنم و از جناب آقای وزیر کشور هم تمنی میکنم که بوضع اهالی آبدان رسیدگی و توجه بیشتری فرمایند چون بطوریکه اطلاع دارید عده ای در آنجا تشجاتی تولید میکنند و واقعا مردم خوزستان با فداکاری که همه آقایان شاهد هستند در این مبارزه ملی شرکت کرده اند (صحیح است) و تقاضا میکنم که در این موضوع توجه فرمائید.

نایب رئیس - چون آقای خسرو قشقائی مخالفت خودشانرا پس گرفتند و مخالف دیگری نیست (ملک مدنی) اجازه بدهید من توضیحی بدهم) وقتی که مخالفی نباشد توضیح موافق هم لازم نیست بنابراین رای میگیریم فوریت اول آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد فوریت دوم مطرح است برای طرح در مجلس آقای ملک مدنی مخالفید؟

ملک مدنی - بنده توضیحی میخواهم بدهم راجع بکمسیون بودجه

نایب رئیس - بفرمائید، مخالفید

ملک مدنی - بنده توضیحی میخواستم بعرض مجلس برسانم چون آقای خسرو قشقائی بیانی اینجا فرمودند برای اینکه زحمات و جلسات منظم کمسیون بودجه و کارهایی که آقایان اعضاء کمسیون بودجه میکنند در مجلس منعکس بشود بنده با اجازه آقایان اعضاء کمسیون بودجه این توضیح را عرض میکنم عرض کنم اولاً

کمسیون بودجه در هفته دو روز تشکیل میشود یکشنبه بعد از ظهر و چهارشنبه صبح و ساعات کارش هم سه ساعت و چهار ساعت و پنج ساعت بعضی اوقات طول میکشد و جناب آقای وزیر دارائی و مدیر کل بودجه هم غالباً هستند و راجع ببودجه کل سال ۱۳۳۱ کشور یک صرف وقتی شده و دولت فعلی متوجه هست که باید بودجه را تهیه کند و قبل از انقضاء سال جاری بمجلس تقدیم کرده باشد و اگر امروز این یک دوازدهم تهیه شده است برای همین است که جناب آقای وزیر دارائی در جلسه خصوصی هم متذکر شدند که روز پنجشنبه بیاری خداوند متعال بودجه کل کشور را تقدیم مجلس میکنند و انشاءالله ماهم بزودی در کمسیون بودجه طرح میکنیم و تصویب میشود و خبرش را در دستور مجلس میگذاریم که در مجلس هم طبق آئین نامه مرتب جلسات داشته باشیم (صحیح است) بنابراین در این خصوص نه دولت غفلت کرده و نه کمسیون بودجه بنده خواستم این توضیح را بعرض برسانم و آقایان توجه داشته باشند ما در این مدت سعی کرده ایم که هر چه زودتر بودجه را دولت تهیه کند و آقای وزیر دارائی هم در این مورد خیلی صرف وقت کرده و توفیقی هم حاصل کرده اند بطوریکه فرمودند روز پنج شنبه بودجه را تقدیم مجلس خواهند کرد و البته موقعیکه طرح شد آقایان نظریاتی که دارند میدهند پیشنهاد یک دوازدهم برای این شد که دولت نخوابد یک دوازدهم بیاورد این طرح را خود آقایان نمایندگان برای اینکه حقوق کارمندان که مورد نظر هست داده بشود بمجلس تقدیم کرده اند

خسرو قشقائی - راجع بکمسیون بودجه بنده چیزی نگفتم

نایب رئیس - آقای کهبند مخالفید؟

کهبند - موافقم

نایب رئیس - آقای ملک مدنی توضیحی دادند بعنوان مخالفت صحبت نکردند پس مخالفی نیست رای میگیریم فوریت دوم آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد اصل ماده واحده مطرح است آقای کهبند مخالفید یا موافق؟

کهبند - موافقم

نایب رئیس - آقای دکتر مصباح زاده مخالفید؟

دکتر مصباح زاده - بله مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

دکتر مصباح زاده - چون در مقدمه این طرحی که داده شده اینطور نوشته شده که جناب آقای وزیر دارائی وعده فرمودند بودجه سال ۱۳۳۲ را در این هفته بمجلس تقدیم کنند بنده فکر می کنم که بودجه سال ۱۳۳۱

دیگر برای مجلس زیاد اهمیت ندارد برای اینکه ۹ ماه از سال گذشته و حالا که بودجه آن بمجلس داده میشود اقلایک ماه در کمسیون بودجه باید مورد مطالعه قرار گیرد یک ماه هم در مجلس باید مورد مطالعه قرار گیرد وقتی تصویب میشود که سال ۳۱ تمام شده و موقعی که در تمام کشورهای خارجه بودجه سال بعدشان را رسیدگی می کنند اما موقع به بودجه گذشته مان رسیدگی می کنیم و این صحیح نیست بنده خواستم عرض کنم برای این سه ماه باید فکری کرد از لحاظ پرداخت حقوق مستخدمین و راهی پیدا کرد که دولت این ۳ ماه حقوق مستخدمین را بدهد و بعد این بودجه ای که روز پنجشنبه یا هفته آینده بمجلس تقدیم می شود این بودجه سال ۳۲ باشد تا مادامی که وقت داشته باشیم مطالعه کافی بکنیم و اول سال بعد از چندین سال مایک بودجه مصوبی داشته باشیم که در سال ۳۲ طبق آن بودجه دولت عمل بکنند بنده مخالفتی که کردم نه از لحاظ اصل طرح بود بلکه برای این بود که این تذکر را بدولت بدهم مخصوصاً که در ضمن اختیاراتی که جناب آقای دکتر مصدق داده شده است جرح و تعدیل بودجه قید شده و باین قیدی که شده و باین اختیاری که دارند در این اصلاحاتی که دست زده اند صلاح در این است که تمام توجه دولت و مجلس معطوف ببودجه سال ۳۲ بشود نه ۳۱ برای اینکه ما بر فرض که دوماه دیگر باین بودجه رای بدهیم باین مخارجی که شده و کارهایی که شده رای میدهم و چاره ای هم نداریم جز اینکه رای بدهیم ولی اگر برای سال آینده تقدیم بشود البته مجلس از حق خودش برای نظارت در دخل و خرج مملکت استفاده خواهد کرد و این یادگار خوب است که از دولت جناب آقای دکتر مصدق باقی خواهد ماند (احسنت) صحیح است

نایب رئیس - آقای کهبند

کهبند - نماینده محترم آقای دکتر مصباح زاده مخالفتی بعقیده بنده نکردند تذکری بدولت دادند و این تذکر بعقیده بنده بسیار بجا و صحیح است البته دولت گرفتاریهایی داشته است مملکت دچار وضع غیر مطلوبی بوده یعنی مشغول یک مبارزه اساسی برای کار نفت بودیم در محاصره اقتصادی قرار گرفته بودیم و حسن اتفاق آقایان وزراء خود نمایندگان محترم در این فکر هستند که بودجه را تقلیل بدهند و از دادن این همه مخارج اضافی صرف نظر بشود و بکارهای تولیدی و عمرانی توجه بشود بنده آنچه اطلاع دارم آقایان وزراء مخصوصاً جناب آقای نخست وزیر تمام همشان این است که سعی بکنند کارهای تولیدی اضافه بشود و یک بودجه تعدیل شده حسابی و مرتبی بمجلس داده شود و این طرحی که آقایان نمایندگان تقدیم مجلس کرده اند خودشان

امضا کرده اند دولت مداخله ای نداشته است فقط آقایان امضاء کنندگان این طرح دانند که دولت مشغول تهیه یک بودجه است که واقعا حقیقت داشته باشد چون بنده تا کنون آنچه بودجه بمجلس تقدیم شده است هیچکدام آنطوریکه باید صحیح نبوده است یک مقداری مالیات کمرشده است و یک مقداری خرج میشده است و بودجه هم تعادل نداشته است دولت مشغول انجام یک سلسله کارهای اساسی است و وصول مالیات است بنده مخصوصاً می خواستم از آقای وزیر دارائی تشکر بکنم برای نحوه وصول مالیات مخصوصاً اعضاء کمسیون های حل اختلاف و آنکسی که رأس این کار است یعنی آقای کی استوان که شایسته میباشد باید سعی کنند که مالیات خوب وصول بشود باید مردم قید کرد که مالیات را خوب بپردازند و هم منظور بنده می خواستم دولت را جلب بکنم که بکارهای تولیدی کشاورزی اهمیت بیشتری بدهند (صحیح است) اگر یک قدری بامور تولیدی و کشاورزی توجه بشود بنده خیال میکنم ما را بی نیاز میکند از سایر چیزهای دیگر الان رفیق که کار مادر کمین است که ما را بزبان آورد در مقابل محاصره اقتصادی که کرده است ما هم باید همینطور که تا بحال فداکاری کرده ایم از این بیمه فداکاری بکنیم و با خرج کم و عوائد زیاد بتوانیم زندگی خودمان را رو براه بکنیم بنابراین بنده مخصوصاً خواستم توجه دولت را جلب بکنم که نسبت بسرمایه بانک کشاورزی توجه بکنند (صحیح است) امور صادرات را تشویق بکنند صنایع داخلی را تشویق بکنند و توجه بکنند مشروط بر اینکه صاحبان صنایع اجعاف بمردم نکنند بایک قیمت عادلانه بمردم بفرشند (مهندس حسینی) کارخانه پشم اصفهان در حدود بیست درصد بقیمت های خودش اضافه کرده) باید سعی کرد که کارهای تولیدی در مملکت رواج بشود با اقدامیکه دولت در نظر دارد بکند بنده بهیچوجه مأیوس نیستم و امید کامل هم دارم که وضعیت مملکت بزودی زود سر و صورت خواهد گرفت و انشاءالله

امور مردم اصلاح خواهد شد و این حسن بدینی که خارجی ها واقعا سعی می کنند یعنی دشمنان ایران سعی میکنند حسن بدینی را که در افراد و اهالی عادی این مملکت رسوخ کرده است تقویت بکنند این را از بین ببرید و مردم و مجلس ایران و دولت جداً سعی کنند که کارهای اساسی انجام شود امیدوارم که موفق خواهیم شد بنابراین بنده تمنی میکنم که آقایان مخالف خودشانرا پس بگیرند و باین لایحه رای بدهند (نمایندگان) احسنت

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - نماینده محترم آقای

نشانند ابراد بگیرند مگر اینکه اضافه کنید
لااقل مال مردم را پس بدهند یا معادل
قیمت آن یک چنین قیدی بکنید والا بنده
باین ترتیب مخالفم

نایب رئیس - آقای معاون وزارت
دادگستری

معاون وزارت دادگستری - عرض
کنم در این قسمت بنده خیال میکنم راجع
بسرت نیابتی استفاده بشود برای اینکه
سرت یک جرمی است که زیاد بارتکاب
میرسد و واقعاً رابطه مستقیم با امنیت مملکت
دارد اگر بنا باشد که بگوئیم اموال مسروقه
را سارقین پس بدهند و بعد ما مجازاتشان
نکنیم این مثل اینست که آن جنبه عمومی
را که حقیقتاً عمومیت دارد ماصرف نظر
کردیم (حاج سید جوادی) برای یکمرتبه
است) برای یکمرتبه هم باشد (حاج سید
جوادی - معنی کلاهبرداری و اختلاس یعنی چه؟)
بنده تصور میکنم برای یکدفعه هم که باشد
بنظر بنده بیرون کردن سارقین را بهر
عنوانی که باشد و در میان جمعیت راه دادن
خانه‌های همه ما در معرض خطر سرت واقع
خواهد شد (صحیح است)

مدرس - اجازه میفرمائید اینجا
مینویسم محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس
و کلاهبرداری و خیانت در امانت سرت را
ندارد اجازه میفرمائید توضیح بدهم؟

نایب رئیس - توضیح ندارد یا پس
بگیرید یا رای میکنیم

مدرس - بنده پس نمیگیرم برای
این که کسیکه سرت کرده است مال مسروقه
را باید پس بدهد

شمس قنات آبادی - آقای مدرس
پس بگیرد

نایب رئیس - رای میکنیم پیشنهاد
آقای مدرس آقابانی که موافقت قیام فرمائید
(عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد
دیگری قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)
اینجانب پیشنهاد میکنم بعد از جمله معاف
میشوند جمله ذیل علاوه بشود (بشرط اینکه
سابقه محکومیت نظیر آن جرم را نداشته
باشند) مدرس

نایب رئیس - آقای مدرس بفرمائید
مدرس - بنده اینجا پیشنهاد کردم
که بعد از جمله مجازات مقرر معاف می شود اینجمله
علاوه شود بشرط اینکه سابقه محکومیت نظیر
آن جرم را نداشته باشد البته ممکن است
کسی مرتکب جرمی شده باشد
اگر بنا شود زندانش کنند ممکن است
نظیر این جرم را یک دفعه ۲ دفعه ۵ دفعه مرتکب
شده باشد خوب نیست کسانی که سابقه این
جرم را دارند معاف شوند نباید استفاده کنند
از این قانون

نایب رئیس - آقای شمس قنات
آبادی مخالفید؟
شمس قنات آبادی - بنده

موافقم
نایب رئیس - آقای امامی اهری
بفرمائید

امامی اهری - بنده توضیحی در این
قسمت باختصار عرض میکنم خلاصه اش
این است که این قانون یک قانون
خاصی است برای ارفاق و برای استخلاص
عده ای ملز زندانیها که هم گنجایش زندان
ایجاب نمیکند برای نگهداری آنها و علاوه
آن نتیجه ای هم که قوه مقننه و جامعه در
نظر دارد و عبارت است از اینکه اشخاصی
را اصلاح کنند بدبختانه آن نتیجه مطلوب
هم امروز با دستگاه فعلی گرفته نمی شود
یعنی فرض بفرمائید آن دارالتأدیب شما که
پسر بچه ۱۶ ساله ای در آنجا هست او را
بایک سارق مسلح سابقه دار در یک جاز زندانی
می کنند نتیجه این کار این می شود که پسر
بچه که با روح پاک وارد آن محل می شود
تمام فنون سرت و بدجنسی و خیانت را یاد می
گیرد و بیرون می آید و خلاصه این قانون
برای این است که در باره این قبیل اشخاص
یک ارفاقی بشود و با در نظر گرفتن اینکه
تعلیق هم شده است یعنی این کلمه قید شده
در قسمت اخیر ماده واحده که اگر دوباره
آنها مرتکب نظیر همان جرم بشوند عین
همان مجازات در باره آنها اجرا خواهد شد
بنابراین حالا که آقایان ارفاق می فرمایند
این قیود دیگر مورد ندارد یک اشخاصی که
موجبات بدبختی آنها فراهم است و در عین حال
بنده چون شخصاً وارد بودم و مدت ها در
دادگستری در کار وارد بودم
و عقیده ام این است که دستگاه است که
بداد آنها نمیرسد، برای آنها کار ایجاد
نمیکند و اشخاصی که از زندان می آیند بیرون
وضعشان با بدبختی توأم است آنها قوایشان
درهم ریخته است قوای معنویشان از بین
می رود دستگاه فعلی ما هم نمیتواند برای
آنها کاری ایجاد بکند، جامعه ما نمیتواند برای
آنها کاری پیدا بکند (وزیر امور خارجه -
در زندان کار تهیه کنند؟) بنگاه حمایت
زندانان شما وجود ندارد و یا نمیتواند
باین کار به نهوی برسد که موجبات اشتغال
آنها را بکار آبرومندی فراهم بکند روی
این اصل مقصود بنده این است حالا که
آقایان ارفاق میکنند بدون قید و شرط
ارفاق بکنند و رعایت این قسمت را بکنند
و در قسمت اخیر ماده در مورد تعلیق هم
هست که اگر مجدداً خدای نکرده مرتکب
جرم دیگری شدند باز هم مجازات جرم اول
آنها در نظر گرفته خواهد شد

ناصر ذوالفقاری - پیشنهاد آقای
مدرس را دو مرتبه بخوانید
(بشرح سابق قرائت شد)

نایب رئیس - رای میکنیم پیشنهاد
آقای مدرس آقابانی که موافقت قیام فرمائید
(چند نفری برخاستند) در شد پیشنهاد دیگری
قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد میکنم که محبوسینی که تکلیف
آنها تا کنون تعیین نشده شامل قانون اخیر
بشوند

خسرو قشقائی
خلخالی - بنده پیشنهادی کرده ام
که نظیر این است و کاملتر است
دکتر بقائی - پیشنهاد کاملتری هم
بنده راجع باین موضوع داده ام که خود آقای
قشقائی قبول خواهند فرمود
اخگر - بنده پیشنهادی داده ام دستور
بفرمائید بخوانند

نایب رئیس - پیشنهادات به ترتیب
قرائت میشود بفرمائید آقای خسرو قشقائی
خسرو قشقائی - چون مقصود از
تقدیم این پیشنهاد این است که کمک به
عده ای از بیچاره ها بشود که هنوز تکلیفشان
معلوم نشده و الا فرق نمیکند چه بایشهادی
باشد که بنده امضاء کرده باشم یا آقایان
امضاء کرده باشند خواستم عرض کنم در
تهران در حدود یک هزار نفر و در سایر ولایات
که عده شان را نمیدانم چقدر است هنوز
اشخاصی هستند که تکلیفشان معلوم نشده
و البته آنها هم تقصیری ندارند که متهم هستند
روی تشکیلات سابق دادگستری است که
سرعت عمل نداشته اند و حتی بعضی از این
افراد هستند که چندین سال است در محبس
هستند و بهیچوجه تکلیف آنها معلوم نیست
بنده خواستم از جناب آقای دکتر ملک
اسمعیلی هم تقاضا بکنم که دیگر راجع به
این موضوع تذکری ندهند و موافقت کنند
که پیشنهاد بنده راجع باین موضوع تصویب
بشود که بگمده ای راحت بشوند این بیچاره
هائی که در زحمت هستند و زندگانیشان در
زحمت است

نایب رئیس - آقای معاون وزارت
دادگستری

دکتر ملک اسمعیلی (معاون
وزارت دادگستری) - در انتخاب کلمه تعلیق
بنظر بنده یک مسامحه ای شده است و بهمین
مناسبت یک اشتباهاتی میشود، این لایحه ای
که الان تقدیم مجلس شورای ملی شده
مخلوطی است از تعلیق و آزادی مشروط و عفو
و هیچکدامش هم نیست، تعلیق بطوریکه آقایان
محترم استحضار دارند اصلاً برای مجرم
ابتدائی است یعنی از مرحله سیاست جزائی
است نه قانون جزا برای کسانی است که
هنوز زندان نرفته اند برای اولین مرتبه
مرتکب جرمی میشوند و بهتر این است که
این قبیل اشخاص زندان نروند ولی مجازات
هم بشوند، قانون گفته است که این اشخاص
را محکمه محکوم بکند ولی بآنها اخطار
کند که تو محکوم شده ای مثلاً ۶ ماه
حبس ولی از آنجائی که برای اولین دفعه
است و شاید اگر مدتی ما قایل بشویم تو
دیگر مرتکب جرم دیگری نخواهی شد فعلاً
دوباره تو این مجازات را اجرا نمیکنیم معلق

خسرو قشقائی - اجازه بفرمائید توضیح
عرض کنم
نایب رئیس - توضیح ندارد. آقای
دکتر بقائی مخالفید بفرمائید
دکتر بقائی - بنده فقط خواستم
عرض کنم که پیشنهاد بنده کاملتر است
اگر اجازه بفرمائید که آن قرائت شود
رفع ایراد آقای معاون وزارت دادگستری
هم خواهد شد
نایب رئیس - آن هم بیوقه خود
خوانده خواهد شد آقای مهندس فروی مخالفید؟

میگذاریم آویزان می گذاریم این را اجرا
نمی کنیم در مدت پنجسال ببینیم اگر آدم
خوبی بودی و دیگر مرتکب جرمی نشدی
این مجازات در ظرف پنجسال کانام یکن
خواهد شد والا همین مجازات و مجازات
جرم دوم در باره تو اجرا خواهد شد این یعنی
تعلیق مجازات بنا بر این بطوری که آقایان
بهر از من می دانند تعلیق مجازات اصولاً
برای کسانی است که زندان نرفته اند و نباید
بزندان بروند چون مجرم ابتدائی هستند
اگر زندان رفت فساد زندان در او
سرایت خواهد کرد و این در مرتبه سیاست
جزائی است اما این لایحه بنظر بنده مخلوطی
است از این سه موضوع برای اینکه مادر
قانون جزا آزادی مشروط نداریم آزادی
مشروط برای کسانی است که از زندان عین
همین فکری که برهای ملی پیدا شده خواهند
آنها را آزاد کنند در صورتی که یک نلت
یاد و نلت گذراننده باشند آنها را آزاد می
کنند بشرط. یعنی عین شرطی که این جا
گذاشته ایم که اگر مجدداً مرتکب جرمی
شدند زندان آنها را عودت بدهند عفو هم
نیست این لایحه برای این که عفو شرط
ندارد عفو وقتی کسی شد دیگر شرط ندارد
که اگر دو مرتبه محکوم شد او را زندان بر
گردانند ملاحظه فرمودند آقایان پس مخلوطی
شد از تعلیق و آزادی مشروط و عفو یعنی
یک چیز خاصی است حالا که یک چیز خاصی
شد و مبنای فکر هم این بود بطوری که
آقایان فرمودند فقط فقط از نظر عدم
گنجایش زندانها برای این عده محکومین
این فکریش آمد بهمین مناسبت هم ساختمان
زندانها را در این لایحه گنجانند آقایان
توجه بفرمائید در مورد کسانی که تکلیفشان
معین نشده و اصلاً محکمه نیامده اند در
این جا اصلاً بحث نیست منظور کسانی هستند که
در زندان هستند و زندانها گنجایش ندارد و
متأسفانه وقتی زیاد در زندان جمع شدند این
زیادی عده باعث فساد بیشتر میشود بنا بر این
این لایحه اصلاً برای محکومین و کسانی که در
زندان هستند تهیه شده نه برای کسانی
که در تحت تعقیبند و یا تکلیفشان اصلاتعین
نشده و یا زندان نرفته اند (مهندس حسینی
ممکن است رفته باشند و تکلیفشان معین نشده
باشد)

مهندس حسین آقای دکتر بقائی

مخالفت

نایب رئیس - آقای دکتر بقائی

اگر مخالفت فرمائید

دکتر بقائی - علت مخالفت بنده با

پیشنهاد جناب آقای خسرو قشقائی این است

همینطور که بعرض آقایان رساندم این

پیشنهاد يك نقصی داشت که جناب آقای

معاون وزارت دادگستری متذکر شدند و

در تبصره ای که بنده پیشنهاد کردم این نقص

مرتفع شده تبصره باین صورت تنظیم شده:

کسانی که با اتهام جنحه یا جنایت بازداشت

شده و تاکنون تکلیفشان معین نشده است

چنانچه محکومیتی پیدا نمودند مشمول ماده

واحده خواهند بود یعنی يك اشخاصی الان

در زندانند با اتهام يك جنحه یا جنایت چهار

سال در زندان هستند و تکلیفشان هم هنوز

معین نشده معلوم هم نیست بعد از اینکه

تکلیفشان معین شد چه خواهند کرد و در

صورتیکه فرض فرمائید یکی از این افراد

که مدتی است در زندان هست فرضاً تکلیفش

معین شدو محکوم شد بدو سال یا سه سال

حبس و دو سال در زندان گذرانده بانتظار

تعیین تکلیف بقیه اش بخشوده شود بهمین

عنوان و جناب آقای قشقائی هم نوشته اند

که این پیشنهاد را امضاء میکنند البته بیسته

بنظر آقایان است

نبوی - پیشنهاد مشابه باید يك دفعه

خوانده شود

خسرو قشقائی - پیشنهاد بنده رارای

بگیرید و پیشنهاد آقای دکتر بقائی را هم

بعنوان تبصره علاوه فرمائید پیشنهاد بنده

(خنده نمایندگان)

نایب رئیس - آقای دکتر ملک

اسمعیلی

معاون وزارت دادگستری -

عرض می شود که این ماده واحد باین نحو

تنظیم شده که محکومین بشرطیکه دوثلث

از مدت مجازات را در مورد جنایات و نصف

از مدت مجازات در مورد جنحه را گذرانده

باشند بعنوان محکومیت این را توجه

فرمائید آقایان وقتی يك کسی محکوم شد

حکم محکمه درباره او صادر شد گفته اند

جرم تو مسلم خطا کردی و تقصیر این

مجازات تو است اگر در نصف مدت مجازات

معلوم شد که این آدمی است که وقتی نصف

مجازات را گذرانده آدم خوبی شده تربیت شده

اصلاح شده باقی مجازات او را می بخشند

این اصول عفو و آزادی مشروط و بخشیدن

مقداری از مجازات برای این است و توجه

داشته باشید آقایان در بعضی از مالک اصلا

امروز مدت مجازات تعیین نمی شود یعنی

محکمه میگوید که از این شخص باید امروز

سلب آزادی بشود و رؤسای محابس قوه

مربیه و کسانی که باید اجرا کنند زندان را

درباره او مدت حبس را میزانش را خودشان

اختیار دارند مدتی که نگاه داشتند تکلیف

او را معلوم میکنند چون فکر امروز اصلاح

مقصر است نه انتقام کشیدن اگر دیدند

اصلاح شده بعد از مدتی او را آزادش

میکند، با اختیار رئیس محبس است ولی ما

نداریم چنین چیزی باید مدت حبس را معین

بکنیم؛ بنا بر این توجه داشته باشید آقایان

که اگر محکومیت نداشته باشد نمی شود

او را باین عنوان آزاد کرد یعنی بگوئیم

معاف می شود گرچه عرض کردم این لایحه

مخلوطی از تملیق و عفو و آزادی مشروط

است ولی اصولاً فلسفه این لایحه از بین

خواهد رفت که ما بگوئیم کسانی که بعد از

این محکوم خواهند شد، ممکن است همان

میزانیکه زندانی کشیده اند کم بشود زیاد

بشود نمی شود نسبت باین اشخاص فوراً

تصمیم گرفت که اگر محکوم شد اند و مقداری

هم در زندان بودند و پایشان حساب شد،

آن میزان يك ثلث یا دو ثلث یا نصف یا نصف

شده آن را بحساب آوریم و بعد آزادش

بکنیم

دکتر بقائی - يك کلمه توضیح لازم

دارد

نایب رئیس - پیشنهاد آقای خسرو

قشقائی باید رای گرفته شود يك مرتبه دیگر

قرائت می شود

(شرح سابق قرائت شد)

خسرو قشقائی - بنده پس میگیرم

چون تصمیم گرفته اند موافقت نکنند

۹- تعیین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - با اجازه آقایان جلسه

را ختم می کنیم جلسه آینده روز سه شنبه

ساعت ۹ صبح دستور بقیه این قانون و

سؤالات

(مجلس پنجاه دقیقه بعد از ظهر

ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی -

محمد ذوالفقاری